

Erudované rozhodování v rámci plánovaného těhotenství/rodičovství – rozhodování nanečisto

Pracovní list

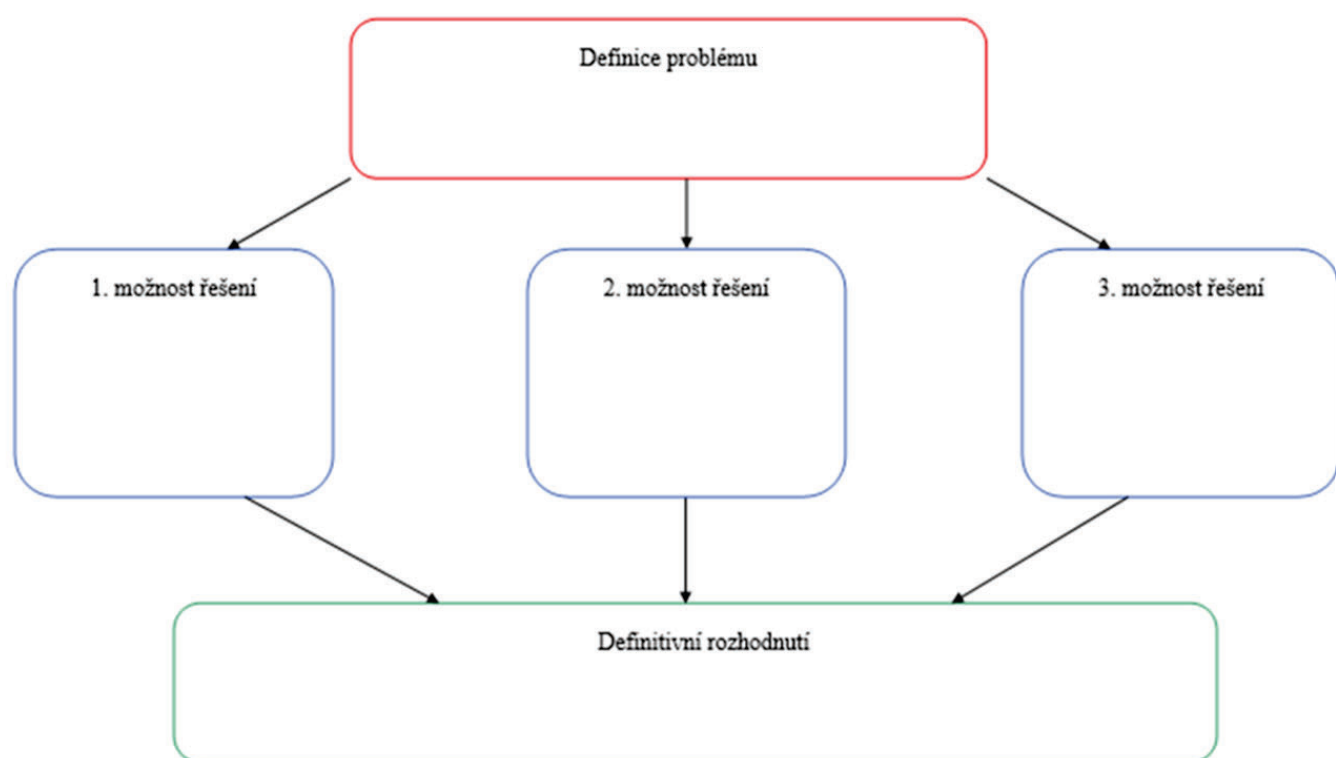
Tento pracovní list vznikl za finanční podpory Ministerstva zdravotnictví ČR
(projekt 33/22/PPZ In Time 2 - zodpovědně, erudovaně, plánovaně a připraveně k rodičovství).

Pedagogická
fakulta

FAKULTNÍ NEMOCNICE®
OLOMOUC

Cílem erudovaného rozhodování využitého tzv. nanečisto je umožnit nahlédnout na často problematické životní situace s předstihem a relativním emočním odstupem. Nabízí se možnost prokázat schopnost kritického myšlení a kritické zdravotní gramotnosti v celém spektru témat výchovy k sexuálně reprodukčnímu zdraví s akcentem na plánování těhotenství/rodičovství. Principem je to, že pokud jedinec zjistí, že jeho rozhodnutí nebylo zcela správné, nic se neděje, na papíře se to dá změnit ještě bez následků. Rozhodovací mapu s výběrem „nesprávného“ rozhodnutí lze roztrhat a vyhodit (v e-verzi vymazat), ve skutečném životě se některá rozhodnutí napravují s většími či menšími obtížemi, některá jsou již nezvratná! Proto je žádoucí naučit se tzv. erudovanému a zodpovědnému rozhodování, neboť většina životních situací nabízí vždy minimálně dvě možná řešení vzniklé situace!

Pracovní list je přenositelný ke všem tematickým oblastem řešeným v projektu „In Time 2“.

Postup:

1. Identifikace možného problému k řešení / rozhodování – zvolte si z níže uvedených možností oblast pro Vaše simulované erudované rozhodování (rozhodování nanečisto).
2. Zamyslete se nad možnými způsoby řešení dané situace. Pokuste se zvažovat u jednotlivých variant, jak dané řešení bude mít vliv např. na Váš dosavadní či budoucí život, fyzické zdraví, psychiku, emoce, prožívání, vztahy s partnerem, rodiči, studijní či profesní život,... na koho při Vašem rozhodování budete myslet, koho a jak můžete svým rozhodováním ovlivnit,... Vaše myšlenky vepište do tří připravených polí (je možné, že naleznete i více jak tři předpokládané varianty řešení).
3. Ze tří Vámi vypracovaných variant řešení dané situace zvolte jednu, právě tu, která je dle Vašeho mínění nejoptimálnější. Svoji volbu zdůvodněte.

Možné otázky k definování problému – problematické situace:

1. Chci mít děti? Chci být matkou/otcem?
2. V jakém věku chci mít svoje první dítě?
3. Jak se mám chovat, pokud chci počít plánované a chtěné dítě?
4. Jaké mám možnosti řešení, když zjistím, že k těhotenství došlo tzv. neplánovaně?
5. Jaké mám možnosti, když bych nemohla (kdyby partnerka nemohla) otěhotnět přirozenou cestou?
6. Co jsem ochoten/a podstoupit, abych měl/a děti?
7. Jak se budu připravovat na péči o dítě?

Řešení:

Individuální rozhodovací model podložený adekvátní argumentační složkou.

Pozn.:

Pracovní list je modifikován dle ilustrativní úlohy 9-1-12-06 – excelentní úroveň obtížnosti uvedené v dokumentu TUPÝ, Jan. (Ed.), HRIVNOVÁ, Michaela a MARÁDOVÁ, Eva. Metodické komentáře a úlohy ke Standardům pro základní vzdělávání. Výchova ke zdraví. Praha: NÚV [online]. 2016. 140 s. ISBN 978-80-7481-175-3. Dostupné z: https://clanky.rvp.cz/wp-content/uploads/prilohy/21331/metodicke_komentare_a_ulohy_ke_standardum_zv_vychova_ke_zdravi.pdf. Idea ilustrativní úlohy převzata a upravena podle metodických materiálů „Úvod do sexuality“, Zdravý životní styl Nový Jičín, 1997, s. 13-18 (Carol Flaherty – Zonis, Věra a Ivan Janíkoví). Rozhodovací mapa převzata z: HRIVNOVÁ, Michaela. Metodický seminář k reprodukčnímu zdraví In: Podpora profesního rozvoje pedagogických pracovníků v Olomouckém kraji. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 38 s. ISBN 978-80-86768-97-7.

Mezi nejvyšší stupně dosažené úrovně vzdělávacích výsledků se řadí schopnost kritického myšlení, založeného na relevantních, odborných informacích s adekvátním postojoým (hodnotovým) systémem a s praktikováním žádoucího chování (až na úrovni stereotypů či návyků). V souvislosti s úrovní zdravotní gramotnosti jde o schopnost kritické zdravotní gramotnosti, kdy jedinec informace nejen „má“, ale také jim „rozumí“ a podle nich se „rozhoduje/chová“.